

Bruxelles, 6.7.2018
COM(2018) 530 final

2018/0279 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

**de autorizare a Austriei, a Luxemburgului și a României să accepte, în interesul
Uniunii Europene, aderarea Belarusului și a Uzbekistanului la Convenția de la Haga din
1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii**

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Obiectivul Convenției de la Haga din 25 octombrie 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii (denumită în continuare „Convenția din 1980”), ratificată până în prezent de 98 de țări, inclusiv de toate statele membre ale UE, este de a restabili statu-quo-ul prin înapoierea imediată a copiilor deplasați sau reținuți ilicit, prin intermediul unui sistem de cooperare între autoritățile centrale desemnate de părțile contractante.

Întrucât prevenirea răpirii copiilor este o parte esențială a politicii UE de promovare a drepturilor copilului, Uniunea Europeană întreprinde acțiuni la nivel internațional în vederea îmbunătățirii aplicării Convenției din 1980 și încurajează țările terțe să adere la convenție.

La 12 ianuarie 1998, Belarusul și-a depus instrumentul de aderare la Convenția din 1980. Convenția a intrat în vigoare în Belarus la 1 aprilie 1998.

Convenția din 1980 este deja în vigoare între Belarus și 24 de state membre ale UE. Numai Austria, Danemarca, Luxemburgul și România nu au acceptat încă aderarea Belarusului la convenție.

La 31 mai 1999, Uzbekistanul și-a depus instrumentul de aderare la Convenția din 1980. Convenția a intrat în vigoare în Uzbekistan la 1 august 1999.

Convenția din 1980 este deja în vigoare între Uzbekistan și 24 de state membre ale UE. Numai Austria, Danemarca, Luxemburgul și România nu au acceptat încă aderarea Uzbekistanului la convenție.

Conform articolului 38 alineatul (4) din Convenția din 1980, aceasta se aplică între statul care aderă și statele contractante care vor fi declarat că acceptă această aderare.

Existența competenței exclusive a UE în ceea ce privește acceptarea aderării unui stat terț la Convenția din 1980 a fost confirmată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, care a fost consultată la inițiativa Comisiei.

La 14 octombrie 2014, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a emis Avizul 1/13 care a statuat că acceptarea aderării unui stat terț la Convenția de la Haga din 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii ține de competența exclusivă a Uniunii Europene.

Curtea a insistat asupra nevoii de uniformitate la nivelul UE în acest domeniu, în vederea evitării unei geometrii variabile între statele membre.

Întrucât problema răpirii internaționale de copii intră în sfera competenței externe exclusive a Uniunii Europene, decizia privind acceptarea aderării Belarusului și a Uzbekistanului trebuie luată la nivelul UE printr-o decizie a Consiliului. Prin urmare, Austria, Luxemburgul și România ar trebui să depună declarația de acceptare a aderării Belarusului și a Uzbekistanului în interesul Uniunii Europene.

Prin acceptarea de către Austria, Luxemburg și România, Convenția din 1980 ar deveni aplicabilă între Belarus, Uzbekistan și toate statele membre ale UE, cu excepția Danemarcei.

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat**

În ceea ce privește răpirea copiilor de către unul dintre părinți, Convenția de la Haga din 1980 este contrapartea internațională a Regulamentului nr. 2201/2003 al Consiliului (cunoscut sub denumirea de „Regulamentul Bruxelles IIa”), care reprezintă piatra de temelie a cooperării judiciare în cadrul UE în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești.

Unul dintre obiectivele principale ale regulamentului este acela de a descuraja răpirile de copii între statele membre prin stabilirea de proceduri menite să asigure înapoierea imediată a copilului în statul membru în care acesta își are reședința obișnuită. În acest scop, Regulamentul Bruxelles IIa include, la articolul 11, procedura prevăzută în Convenția de la Haga din 1980 și o completează prin clarificarea unor aspecte ale acesteia, în special ascultarea copilului, perioada de timp necesară pentru a pronunța o hotărâre după depunerea unei cereri de înapoiere și motivele de refuz al înapoierii copilului. Regulamentul introduce, de asemenea, dispoziții care reglementează situațiile în care în state membre diferite se pronunță hotărâri contradictorii, de înapoiere și de refuz al înapoierii.

La nivel internațional, Uniunea Europeană sprijină aderarea statelor terțe la Convenția din 1980 pentru ca statele sale membre să se bazeze pe un cadru juridic comun atunci când tratează cazurile de răpiri internaționale de copii.

S-au adoptat deja, între iunie 2015 și decembrie 2017, 14 decizii ale Consiliului de acceptare a aderării la Convenția de la Haga din 1980 privind răpirea internațională de copii a 20 de țări terțe (Maroc, Singapore, Federația Rusă, Albania, Andorra, Seychelles, Armenia, Republica Coreea, Kazahstan, Peru, Georgia, Africa de Sud, Chile, Islanda, Bahamas, Panama, Uruguay, Columbia, El Salvador și San Marino)¹.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Prezenta propunere este legată în mod evident de obiectivul general consacrat la articolul 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană de a proteja drepturile copilului. Sistemul prevăzut de Convenția de la Haga din 1980 vizează protejarea copilului de efectele dăunătoare ale unei răpiri parentale și asigurarea faptului că respectivul copil poate menține contactul cu ambii părinți, de exemplu prin garantarea exercitării efective a drepturilor de vizitare.

Trebuie menționată și legătura cu promovarea utilizării medierii în soluționarea litigiilor familiale transfrontaliere. Directiva privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială² se aplică și dreptului familiei în spațiul judiciar european comun. Convenția de la

¹ S-au adoptat deja 14 decizii ale Consiliului prin care statele membre sunt autorizate să accepte aderarea la Convenția din 1980 a următoarelor țări: **Andorra** [Decizia (UE) 2015/1023 a Consiliului, adoptată la 15 iunie 2015], **Seychelles** [Decizia (UE) 2015/2354 a Consiliului, adoptată la 10 decembrie 2015], **Rusia** [Decizia (UE) 2015/2355 a Consiliului, adoptată la 10 decembrie 2015], **Albania** [Decizia (UE) 2015/2356 a Consiliului, adoptată la 10 decembrie 2015], **Singapore** [Decizia (UE) 2015/1024 a Consiliului, adoptată la 15 iunie 2015], **Maroc** [Decizia (UE) 2015/2357 a Consiliului, adoptată la 10 decembrie 2015], **Armenia** [Decizia (UE) 2015/2358 a Consiliului, adoptată la 10 decembrie 2015], **Republica Coreea** [Decizia (UE) 2016/2313 a Consiliului, adoptată la 8 decembrie 2016], **Kazahstan** [Decizia (UE) 2016/2311 a Consiliului, adoptată la 8 decembrie 2016], **Peru** [Decizia (UE) 2016/2312 a Consiliului, adoptată la 8 decembrie 2016], **Georgia și Africa de Sud** [Decizia (UE) 2017/2462 a Consiliului din 18 decembrie 2017], **Chile, Islanda și Bahamas** [Decizia (UE) 2017/2424 a Consiliului din 18 decembrie 2017], **Panama, Uruguay, Columbia și El Salvador** [Decizia (UE) 2017/2464 a Consiliului din 18 decembrie 2017], **San Marino** [Decizia (UE) 2017/2463 a Consiliului din 18 decembrie 2017].

² Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială (JO L 136 din 24 mai 2008, p. 3).

Haga din 1980 încurajează, de asemenea, soluționarea pe cale amiabilă a litigiilor familiale. Unul dintre ghidurile de bune practici elaborate în temeiul Convenției de la Haga din 1980, care este publicat de Conferința de la Haga de Drept Internațional Privat, este consacrat utilizării medierii pentru soluționarea litigiilor familiale internaționale legate de copii care intră în domeniul de aplicare al convenției. La inițiativa Comisiei Europene, acest ghid a fost tradus în toate limbile UE, în afara englezei și a francezei, precum și în arabă, pentru a sprijini dialogul cu statele care nu au ratificat încă această convenție și pentru a contribui la găsirea, împreună cu țările care nu au ratificat convenția³, a unor modalități concrete de soluționare a problemelor legate de răpirea internațională de copii.

2. TEMEIUL JURIDIC, SUBSIDIARITATEA ȘI PROPORȚIONALITATEA

• Temeiul juridic

Dat fiind că decizia se referă la un acord internațional, temeiul juridic aplicabil este articolul 218 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, coroborat cu articolul 81 alineatul (3). Consiliul hotărăște în unanimitate, după consultarea Parlamentului European.

Regatului Unit și Irlandei le revin obligații în temeiul Regulamentului (CE) nr. 2201/2003 și, în consecință, acestea participă la adoptarea și la aplicarea prezentei decizii.

În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 22 privind poziția Danemarcei, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Danemarca nu participă la adoptarea prezentei decizii, nu are obligații în temeiul acesteia și nu face obiectul aplicării sale.

• Proporționalitatea

Prezenta propunere este elaborată după modelul deciziilor Consiliului adoptate deja pe aceeași temă și nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivului de a întreprinde acțiuni coerente la nivelul UE în ceea ce privește răpirea internațională de copii, prin asigurarea faptului că Austria, Luxemburgul și România acceptă aderarea Belarusului și a Uzbekistanului la Convenția de la Haga din 1980 într-un anumit interval de timp.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

• Consultările cu părțile interesate

Austria, Luxemburgul și România, fiind consultate de către Comisie cu privire la disponibilitatea lor de a accepta aderarea Belarusului și a Uzbekistanului la Convenția din 1980, au dat un răspuns pozitiv.

Din discuțiile purtate în cadrul reuniunii experților din 18 aprilie 2018 reiese că, în această etapă, nu există obiecții din partea statelor membre cu privire la acceptarea de către Austria, Luxemburg și România a aderării Belarusului și a Uzbekistanului la Convenția din 1980.

• Obținerea și utilizarea cunoștințelor de specialitate

Având în vedere faptul că această convenție este deja în vigoare între 24 de state membre în ceea ce privește atât Belarusul, cât și Uzbekistanul, opinia Comisiei și a experților din statele

³ <https://www.hcch.net/romanian>

membre este că, în astfel de cazuri, nu este necesară o evaluare specifică a situației din țările terțe în cauză.

- **Evaluarea impactului**

Pentru cele 14 decizii ale Consiliului, adoptate deja între 2015 și 2017, privind acceptarea aderării mai multor state terțe la Convenția de la Haga din 1980 nu s-a efectuat nicio evaluare a impactului, având în vedere natura acestui act legislativ. În orice caz, s-a considerat că nu este necesară o evaluare specifică a situației din Belarus și din Uzbekistan, dat fiind faptul că respectiva convenție este deja în vigoare cu 24 de state membre ale UE și că Austria, Luxemburgul și România și-au exprimat disponibilitatea de a accepta Belarusul și Uzbekistanul.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Decizia propusă nu are implicații bugetare.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planurile de punere în aplicare și măsurile de monitorizare, evaluare și raportare**

Având în vedere faptul că propunerea se referă numai la autorizarea Austriei, a Luxemburgului și a României de a accepta aderarea Belarusului și a Uzbekistanului la Convenția din 1980, monitorizarea punerii în aplicare a acesteia este limitată la respectarea de către Austria, Luxemburg și România a textului declarației, precum și a termenului pentru depunerea declarației și pentru notificarea Comisiei cu privire la depunere, astfel cum sunt stabilite în decizia Consiliului.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

de autorizare a Austriei, a Luxemburgului și a României să accepte, în interesul Uniunii Europene, aderarea Belarusului și a Uzbekistanului la Convenția de la Haga din 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 81 alineatul (3), coroborat cu articolul 218 alineatul (6) litera (b),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Parlamentului European⁴,

întrucât:

- (1) Printre obiectivele pe care și le-a stabilit Uniunea Europeană se numără promovarea protecției drepturilor copilului, după cum se afirmă la articolul 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană. Măsurile de protecție a copiilor împotriva deplasării sau a reținerii ilicite reprezintă o parte esențială a acestei politici.
- (2) Consiliul a adoptat Regulamentul (CE) nr. 2201/2003⁵ (denumit în continuare „Regulamentul Bruxelles IIa”), care urmărește protejarea copiilor împotriva efectelor dăunătoare ale unei deplasări sau rețineri ilicite și stabilirea de proceduri menite să asigure înapoierea imediată a copiilor în statul în care își au reședința obișnuită, precum și să garanteze protecția drepturilor de vizitare și a drepturilor privind încredințarea.
- (3) Regulamentul Bruxelles IIa completează și consolidează Convenția de la Haga din 25 octombrie 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii (denumită în continuare „Convenția de la Haga din 1980”), care stabilește, la nivel internațional, un sistem de obligații și de cooperare între statele contractante și între autoritățile centrale și urmărește să asigure înapoierea imediată a copiilor deplasați sau reținuți ilicit.
- (4) Toate statele membre ale Uniunii sunt parte la Convenția de la Haga din 1980.
- (5) Uniunea încurajează statele terțe să adere la Convenția de la Haga din 1980 și sprijină punerea în aplicare corectă a Convenției de la Haga din 1980, prin participarea alături de statele membre, printre altele, la comisiile speciale organizate periodic de Conferința de la Haga de Drept Internațional Privat.
- (6) Un cadru juridic comun aplicabil între statele membre ale Uniunii și statele terțe ar putea fi cea mai bună soluție pentru cazurile delicate de răpire internațională de copii.

⁴ JO C , , p. .

⁵ Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1347/2000 (JO L 338, 23.12.2003, p. 1).

- (7) Convenția de la Haga din 1980 prevede că aceasta se aplică în raporturile dintre statul aderent și statele contractante care vor fi declarat că acceptă aderarea.
- (8) Convenția de la Haga din 1980 nu permite organizațiilor de integrare economică regională, precum Uniunea, să devină parte la aceasta. Prin urmare, Uniunea nu poate să adere la convenția respectivă și nici să depună o declarație de acceptare a unui stat aderent.
- (9) În temeiul Avizului 1/13 al Curții de Justiție a Uniunii Europene, declarațiile de acceptare făcute în conformitate cu Convenția de la Haga din 1980 țin de competența externă exclusivă a Uniunii.
- (10) La 12 ianuarie 1998, Belarusul și-a depus instrumentul de aderare la Convenția din 1980. Convenția a intrat în vigoare în cazul Belarusului la 1 aprilie 1998.
- (11) Toate statele membre vizate, cu excepția Austriei, a Danemarcei, a Luxemburgului și a României, au acceptat deja aderarea Belarusului la Convenția de la Haga din 1980. Belarusul a acceptat aderarea Bulgariei, a Estoniei, a Letoniei, a Lituaniei și a Maltei la Convenția de la Haga din 1980. O evaluare a situației din Belarus a condus la concluzia că Austria, Luxemburgul și România sunt în măsură să accepte, în interesul Uniunii, aderarea Belarusului în conformitate cu dispozițiile Convenției de la Haga din 1980.
- (12) La 31 mai 1999, Uzbekistanul și-a depus instrumentul de aderare la Convenția din 1980. Convenția a intrat în vigoare în cazul Uzbekistanului la 1 august 1999.
- (13) Toate statele membre, cu excepția Austriei, a Danemarcei, a Luxemburgului și a României, au acceptat deja aderarea Uzbekistanului la Convenția de la Haga din 1980. Uzbekistanul a acceptat aderarea Bulgariei, a Estoniei, a Letoniei, a Lituaniei și a Maltei la Convenția de la Haga din 1980. O evaluare a situației din Uzbekistan a condus la concluzia că Austria, Luxemburgul și România sunt în măsură să accepte, în interesul Uniunii, aderarea Uzbekistanului în conformitate cu dispozițiile Convenției de la Haga din 1980.
- (14) Prin urmare, Austria, Luxemburgul și România ar trebui autorizate să își depună declarațiile de acceptare a aderării Belarusului și a Uzbekistanului la Convenția de la Haga din 1980, în interesul Uniunii, în conformitate cu dispozițiile prezentei decizii. Celelalte state membre ale Uniunii care au acceptat deja aderarea Belarusului și a Uzbekistanului la Convenția de la Haga din 1980 nu ar trebui să depună noi declarații de acceptare, deoarece declarațiile existente rămân valabile în temeiul dreptului internațional public.
- (15) Regatul Unit și Irlanda le revin obligații în temeiul Regulamentului Bruxelles IIa și participă, prin urmare, la adoptarea și la aplicarea prezentei decizii.
- (16) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 22 privind poziția Danemarcei, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Danemarca nu participă la adoptarea prezentei decizii, nu are obligații în temeiul acesteia și nu face obiectul aplicării sale,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

1. Austria, Luxemburgul și România sunt autorizate, prin prezenta decizie, să accepte aderarea Belarusului și a Uzbekistanului la Convenția de la Haga din 25 octombrie 1980

asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii (denumită în continuare „Convenția de la Haga din 1980”), în interesul Uniunii.

2. Austria, Luxemburgul și România depun cel târziu până la ... [douăsprezece luni de la data adoptării prezentei decizii] o declarație de acceptare a aderării Belarusului și a Uzbekistanului la Convenția de la Haga din 1980, în interesul Uniunii, formulată după cum urmează:

„[Denumirea completă a STATULUI MEMBRU] declară că acceptă aderarea Belarusului și a Uzbekistanului la Convenția de la Haga din 25 octombrie 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii, în conformitate cu Decizia (UE) 2018/... a Consiliului.”

3. Austria, Luxemburgul și România informează Consiliul și Comisia cu privire la depunerea declarațiilor lor de acceptare a aderării Belarusului și a Uzbekistanului la Convenția de la Haga din 1980 și transmit Comisiei textul respectivelor declarații în termen de două luni de la depunerea acestora.

Articolul 2

Prezenta decizie produce efecte de la data notificării sale.

Articolul 3

Prezenta decizie se adresează Austriei, Luxemburgului și României.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*